

UCHWAŁA NR XXXIII/273/2021

RADY GMINY KWILCZ

z dnia 28 grudnia 2021 r.

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2022 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) Rada Gminy Kwilcz uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** na 2022 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kwilcz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kwilcz oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Kwilczu.

Przewodniczący Rady
Gminy

Grzegorz Korpik

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2022 ROK

I. Wprowadzenie

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, natomiast podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności organizacji społecznych i zakładów pracy.

W/w ustawa nakłada na gminę obowiązek realizowania - jako zadania własnego gminy – takich działań, jak:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15

ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności poprzez:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej [*Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*].

Realizacja w/w zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ponad 80% dorosłych Polaków pije napoje alkoholowe. Świadomość, że alkohol jest legalnym, kulturowo akceptowanym narkotykiem, usypia czujność osób pijących, którzy w większości bagatelizują ryzyko zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu. Wierzą, że jest on szkodliwy tylko w niektórych postaciach lub napojach (np. alkohole niespożywcze, przemycane, kupowane z niepewnych źródeł), dla niektórych osób (np. dla dzieci czy osób chorych) lub wyłącznie w sytuacji systematycznego nadużywania, tzn. częstego spożywania alkoholu w dużych ilościach. Prawda jest taka, że z punktu widzenia toksykologii każda dawka alkoholu powoduje mniejsze lub większe zatrucie, a reakcje poszczególnych konsumentów na alkohol w różnych sytuacjach bywają nietypowe, nieprzewidywalne i tym samym mogą być dla nich niebezpieczne.

Alkohol wpływa na ośrodkowy układ nerwowy, wywołując zmiany nastroju, myślenia, spostrzegania, oceny rzeczywistości i zachowań. Zmiany te w pierwszej fazie spożywania alkoholu są postrzegane przez pijących jako atrakcyjne i korzystne, później jednak mogą być źródłem licznych problemów zdrowotnych, społecznych, a nawet prawnych.

Zarówno alkohol, jak i produkty powstające w czasie jego rozkładu w organizmie są toksyczne i mają szkodliwy wpływ na większość tkanek i narządów ludzkiego ciała. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia Europejczyków. Ponad 200 rodzajów chorób i urazów ma udowodniony

związek ze spożywaniem alkoholu. Ryzyko szkód zdrowotnych spowodowanych alkoholem zależy w znacznej mierze od ilości wypijanego alkoholu, przy czym nauka nie określiła dotąd dawki całkowicie bezpiecznej, czyli takiej, która gwarantowałaby zupełny brak negatywnych konsekwencji spożywania napojów alkoholowych dla zdrowia. Nierzadko nawet osoby pijące alkohol okazjonalnie mogą narazić się na poważne problemy. Należą do nich: zatrucia, ciężkie kace, urwane filmy, urazy fizyczne i wypadki, przemoc, próby samobójcze.

Większość problemów zdrowotnych o charakterze somatycznym i/lub psychicznym pojawia się w wyniku przewlekłego nadużywania alkoholu. Należą do nich między innymi: stłuszczenie, zapalenie lub marskość wątroby, alkoholowe zespoły psychoorganiczne, zapalenie trzustki, przewlekłe psychozy alkoholowe, zespół Wernickego-Korsakowa, napady drgawkowe abstynencyjne czy polineuropatia obwodowa.

Wyróżnia się trzy podstawowe wzory spożywania alkoholu rodzące zagrożenia, które wymagają interwencji i zmiany:

- **ryzykowne spożywanie alkoholu** - to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, jeśli obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony;
- **picie szkodliwe** - to taki wzór picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu;
- **uzależnienie od alkoholu** jest następstwem długotrwałego szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które niegdyś były dla osoby pijącej ważniejsze.

O picciu na poziomie niskiego ryzyka szkód można mówić wtedy, gdy osoby pijące nie przekraczają limitów spożywania alkoholu stanowiących granicę podwyższonego ryzyka negatywnych konsekwencji zdrowotnych spożywania alkoholu [*Broszura, PARPA, NPZ, Instytut Towarzystwa Psychologicznego, s. 2- 4*].

Nadużywanie alkoholu przez osobę bliską wywiera negatywny wpływ na wszystkich członków rodziny: dorosłych i dzieci – rodzi bardzo poważne konsekwencje zdrowotne, psychologiczne, społeczne i materialne. Prowadzi do dezorganizacji rodziny, a czasem nawet do jej rozpadu. Członkowie rodziny podejmują nieustanne starania, aby skłonić alkoholika do ograniczenia lub zaprzestania picia. Najczęściej działania te kończą się niepowodzeniem. Zmagania z picciem osoby bliskiej, trwające miesiącami, a czasem latami, rodzą poważne konflikty, napięcia psychiczne, cierpienie emocjonalne i rozczarowanie.

Aby lepiej poradzić sobie z tą trudną sytuacją, członkowie rodzin mogą skorzystać z pomocy

psychologicznej świadczonej np.: w placówkach terapii uzależnień, czy punktach konsultacyjnych których zadaniem jest nie tylko leczenie osób uzależnionych, ale również wspieranie osób cierpiących z powodu picia swoich bliskich.

Warto więc skorzystać z pomocy specjalistów i grup samopomocowych nawet wówczas, gdy nie udaje się namówić osoby bliskiej do leczenia, abstinencji czy ograniczenia picia [*Broszura, PARPA, NPZ, Instytut Towarzystwa Psychologicznego, s. 13-14*].

Często słyszymy, że wiek inicjacji alkoholowej obniża się, a spożycie napojów alkoholowych wśród młodych Polaków rośnie. Od wielu lat ten stereotypowy komunikat „krąży” w społecznym przekazie. Owszem, kiedyś tak było, ale teraz niekoniecznie. Dziś można powiedzieć, że młodzi Polacy piją mniej, ale jednocześnie nadal piją dużo za dużo. Polska młodzież wskoczyła na wysoki pułap spożycia już 30 lat temu w wyniku bezprecedensowej akcji marketingowej i przemian społecznych. I od tej pory wskaźniki spożycia utrzymują się na bardzo wysokim poziomie [*Remedium. Profilaktyka problemowa i promocja zdrowia psychicznego, lipiec-sierpień 2021*].

Szkodliwe używanie alkoholu powodują szkody zdrowotne i społeczne takie, jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Problemy związane z alkoholem powodują także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Koniecznym staje się więc podejmowanie działań zmierzających do ograniczania popytu i podaży tych środków, oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie istotne jest, by działania te podejmowane były już na poziomie lokalnym. Wszelkie działania redukujące tego typu szkody i zapobiegające powstawaniu problemów stanowią podstawę do przywracania równowagi zdrowotnej i społecznej jednostki oraz osób uwikłanych w uzależnienie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok zwany dalej „Programem” jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Kwilcz w latach ubiegłych i niezrealizowanych w roku minionym (pandemia koronawirusa). Określa on także lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizację szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu.

Program, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu. Budowanie w Gminie Kwilcz spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień, opiera się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych realizowanych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te w sposób kompleksowy przedstawia niniejszym Program uwzględniający rozwiązywanie problemów, które dotyczą uzależnień od napojów alkoholowych, a także przemocy związanej z uzależnieniem.

Sposoby realizacji zadań określonych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Program na 2022 r. opracowano zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, Diagnozy problemów społecznych na terenie Gminy Kwilcz i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016 – 2026, a także uwzględniono wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Działania ujęte w programie są zgodne z *Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*.

Program uwzględnia też zamierzone, a niezrealizowane działania w roku 2021.

II. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Kwilcz

Przeprowadzona Diagnoza problemów społecznych (tj. *Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Kwilcz i Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016 – 2026*) na terenie Gminy Kwilcz oraz analiza danych umożliwiła:

- zapoznanie się z problemami mieszkańców gminy i uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej, szczególnie ich postaw i doświadczeń związanych z wybranymi zagrożeniami społecznymi oraz uzależnieniami,
- poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywanym przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym.

Z przeprowadzonych badań wynika, że po raz pierwszy po alkohol sięgnęło aż 70% uczniów w wieku 14-16 lat, 23% mając 11-13 lat, a 6% między 8 a 10 rokiem życia. Przy czym większość badanych młodych ludzi, bo ponad 74% przyznało, iż najczęściej sięgało po piwo.

Większość młodych ludzi przyznało, że po raz pierwszy sięgnęli po alkohol w czasie uroczystości rodzinnej (47%) oraz ze znajomymi na podwórku (43%) – znaczna część została poczęstowana alkoholem.

Z przeprowadzonego badania diagnozującego problemy społeczne na terenie Gminy Kwilcz wynika, że problem alkoholowy wśród młodych mieszkańców gminy jest znaczący, gdyż spożycie alkoholu zadeklarowała prawie połowa tj. 44% respondentów i aż 60% uważa, że ich rówieśnicy piją alkohol.

Jeżeli chodzi o możliwość zdobycia alkoholu przez osoby niepełnoletnie na terenie gminy to: 38% wszystkich respondentów ocenia możliwość zdobycia alkoholu jako łatwe, a w ocenie większości uczniów młodzież może zdobyć alkohol poprzez jego zakup przez starszych kolegów.

Z przeprowadzonych badań wśród właścicieli oraz personelu punktów sprzedaży alkoholu w Gminie Kwilcz w latach 2019 r. i 2020 r., które polegały na przeprowadzeniu eksperymentu „Tajemniczy klient” oraz realizacji szkolenia terenowego w punktach sprzedaży alkoholu wynika, że większość respondentów (tj. 70%) sprawdza dokument tożsamości. Z zakupu kontrolowanego w punktach sprzedaży wynika również, że na 18 punktów objętych badaniem - do sprzedaży alkoholu doszło w 10 punktach, natomiast w pozostałych tj. 8 punktach klient spotkał się z odmową sprzedaży.

W 2021 r. na terenie Gminy Kwilcz realizowany jest Program profilaktyczny „4S – Sprawdzone, Skuteczne Szkolenie Sprzedawców” (zadanie współfinansowane przez Województwo Wielkopolskie z siedzibą Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu), którego celem jest również podniesienie świadomości sprzedawców napojów alkoholowych w aspekcie skutecznego przestrzegania prawa - termin realizacji: **21.06.2021 r. do 31.12.2021 r.** Program nakierowany jest na zmianę zachowań wśród sprzedawców alkoholu, którzy potencjalnie mogliby naruszyć prawo w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym, w tym szczególnie: dzieciom, młodzieży oraz osobom nietrzeźwym, kobietom w ciąży. Po zakończeniu realizacji w/w Programu sporządzony zostanie raport, poza tym w ramach Programu Profilaktycznego będzie przeprowadzana: ewaluacja, dyżur specjalisty PARPA (każdy sprzedawca dostanie informacje o dyżurze specjalisty), dystrybucja materiałów szkoleniowych, jak np.: orzecznictwo prawne, certyfikaty ukończenia szkolenia, ulotki, plakaty, zawieszki do punktów/zawieszki z buforem ochronnym.

W prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie Gminy Kwilcz tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te, oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie mogą być tylko sprzedawcy, lecz również dzieci, młodzież, rodzice, nauczyciele, pedagodzy, dorośli mieszkańcy. Tylko całościowe i kompleksowe podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty. Dlatego też należy rozpatrzyć możliwość organizacji zajęć profilaktycznych w szkołach z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień w tym profilaktyki pozytywnej. Zajęcia te miałyby na celu wzmocnienie prawidłowych postaw względem środków psychoaktywnych, ćwiczenie umiejętności asertywnej odmowy oraz ukazanie znaczenia podejmowanych decyzji. W tego typu działania warto zaangażować rodziców, opiekunów i kadre pedagogiczną, aby uświadomić im wagę podtrzymywania prawidłowych relacji na linii dziecko - osoba dorosła, w procesie wychowania i dorastania. Niezwykle ważne jest wzmocnienie ich autorytetu oraz przekazanie narzędzi w postaci rzetelnej wiedzy na temat środków uzależniających. Dorośli muszą stać się źródłem wiarygodnych informacji dla swoich podopiecznych.

We wzmacnianiu prawidłowych postaw społecznych związanych z alkoholizmem i innymi zagrożeniami lokalnymi pomocne okazać się mogą działania w zakresie organizacji kampanii informacyjnych. Można je prowadzić przy okazji festynów, imprez plenerowych, obchodów ważnych wydarzeń lokalnych itp. Mogą temu posłużyć akcje ulotkowe, plakaty informacyjne, a także krótkie prelekcje z trenerem profilaktyki uzależnień.

Istotnym działaniem jednostek zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom w środowisku lokalnym jest zwrócenie uwagi na sprzedaż alkoholu na terenie gminy oraz zaostrzenie kontroli sprzedaży. We wszystkich środowiskach i grupach społecznych należy w sposób ciągły prowadzić działania edukacyjne promujące styl życia bez nałogów i przemocy.

Bardzo ważne jest więc prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

III. Cel główny Programu

Głównym celem Programu jest ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Kwilcz oraz kontynuacja wielokierunkowych działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań o charakterze rehabilitacyjnym i terapeutyczno-edukacyjnym.

IV. Cele szczegółowe Programu

- prowadzenie działań profilaktycznych oraz wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
- zwiększanie dostępności do terapii dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin;
- udzielanie osobom i rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej;
- wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- wspieranie istniejących miejsc wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (m.in. świetlice środowiskowe);
- podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych;
- szkolenie członków Komisji oraz członków innych instytucji i podmiotów prowadzących na terenie gminy działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w przedmiotowym zakresie;

- promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów.

V. Adresaci Programu:

- konsumenci alkoholu,
- osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnione od alkoholu,
- osoby współuzależnione, czyli rodzina i najbliżsi osób z problemem alkoholowym, osoby niepełnoletnie – w tym dzieci i młodzież szkolna.

VI. Realizatorzy Programu: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu oraz Wójt poprzez powołanego przez siebie Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii we współpracy z:

- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kwilczu,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kwilczu,
- Komendą Powiatową Policji w Międzychodzie oraz Komisariatem Policji w Sierakowie,
- Przychodnią Lekarską „SIMED w Kwilczu”,
- SP ZOZ Zakładem Leczenia Uzależnień w Charcicach,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie,
- Szkołą Podstawową w Luboszu,
- Szkołą Podstawową w Kwilczu,
- Przedszkolem „Pod Topolą” w Kwilczu,
- Kwileckim Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteką Publiczną,
- parafiami w Kwilczu i w Luboszu,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach,
- powiatem oraz gminami sąsiednimi w zakresie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- placówkami medycznymi, a w szczególności z placówkami leczenia odwykowego w zakresie udzielania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- z instytucjami i organizacjami zajmującymi się statutowo problematyką uzależnień,
- organizacjami zajmującymi się innymi uzależnieniami.

VII. Zadania Programu i sposób ich realizacji

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin, poprzez:

- kontynuację działalności punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie (w tym: doposażenie w podstawowe materiały biurowe, ulotki i broszurki informacyjno - edukacyjne z zakresu uzależnień),
- zatrudnienie specjalistów - specjalistów psychoterapii uzależnień,
- przeprowadzanie rozmów motywujących osoby uzależnione od alkoholu, osoby stosujące przemoc w rodzinie oraz członków ich rodzin do udziału w zajęciach terapeutycznych oraz podjęcia leczenia odwykowego (prowadzenie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego),
- działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kwilczu,
- prowadzenie badań przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych, profilaktycznych i informacyjnych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

- wspieranie działalności grup AA,
- prowadzenie świetlic środowiskowych w oparciu o opinię Rad sołeckich (dot. zasadności prowadzenia świetlicy – ilość dzieci, wiek dzieci i możliwość korzystania z placówek oświatowo-kulturalnych),
- doposażenie świetlic środowiskowych poprzez zakup niezbędnych artykułów spożywczych, sportowych i papierniczych, a także innych pomocy w celu prowadzenia zajęć,
- współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy ofiarom przemocy, w tym z interdyscyplinarnym zespołem ds. przeciwdziałania przemocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki

i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- podejmowanie działań interwencyjnych w przypadkach naruszania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- dofinansowanie organizowanego przez stowarzyszenie festynu rodzinnego „Postaw na rodzinę” celem propagowania zdrowego i aktywnego rodzinnego stylu życia, wolnego od uzależnień,
- współpracę z Policją oraz innymi instytucjami i podmiotami w zakresie informacyjno - edukacyjnej działalności profilaktycznej,
- organizację szkoleń i warsztatów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w jednostkach oświatowych gminy,
- organizację lub dofinansowanie wycieczki letniego z programem profilaktyczno – terapeutycznym oraz edukacyjnym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, narkomanii i przemocy,
- udział dzieci i młodzieży w zajęciach o tematyce profilaktycznej „Zielona szkoła” po uzyskaniu potwierdzenia terminu udziału w zajęciach,
- dofinansowanie organizacji spektakli, warsztatów oraz innych zajęć i wydarzeń o charakterze profilaktycznym organizowanych na terenie naszej gminy i adresowanych do dzieci i młodzieży,
- organizacja warsztatów dla rodziców i nauczycieli,
- przeprowadzenie lokalnej diagnozy społecznej mającej na celu określenie rozmiarów problemów alkoholowych, tendencji oraz zbadanie reakcji społecznych i instytucjonalnych na ten problem.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez:

- wsparcie SP ZOZ Zakładu Leczenia Uzależnień w Charcicach w realizacji działań terapeutycznych poprzez zakup materiałów wykorzystywanych podczas terapii,
- szkolenie opiekunów świetlic środowiskowych, wychowawców, pedagogów szkolnych oraz innych osób zaangażowanych w prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności na rzecz dzieci i młodzieży,
- organizowanie i udział w szkoleniach dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w szczególności w zakresie Procedury „Niebieskie Karty”) członków Komisji, Pełnomocnika oraz przedstawicieli innych instytucji i podmiotów zaangażowanych w realizację Programu,

- podnoszenie kwalifikacji członków Komisji oraz Pełnomocnika poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wymianę informacji, konsultacje, wspólne inicjatywy na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych i informacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wspieranie organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- szkolenia dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- kontrola lokalnego handlu napojami alkoholowymi, zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, poprzez:

- współpracę z Sądem Rejonowym w Szamotułach, Komendą Powiatową Policji w Międzychodzie oraz Komisariatem Policji w Sierakowie;
- działania na rzecz skutecznego egzekwowania zapisów ustaw i prawa lokalnego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:

- współpraca i wsparcie Centrum Integracji Społecznej w Kwilczu i Centrum Integracji Społecznej w Chudobczycach w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionych od alkoholu oraz członkom ich rodzin,
- reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym/wykluczonych społecznie ze względu na uzależnienie od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w tym m.in.: wspieranie centrum integracji społecznej.

VIII. Źródła i zasady finansowania Programu

- zgodnie z art. 18² Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi źródłem finansowania zadań Programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,

- zasady ustalania i wysokość stawek za podstawowe rodzaje prac służących realizacji zadań Programu ustala Wójt w porozumieniu z Pełnomocnikiem i Komisją w oparciu o Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, realizacja zadań własnych gminy w ramach Programu nie powinna mieć charakteru pomocy materialnej dla osób indywidualnych.

IX. Sposób kontroli realizacji Programu

- sprawozdanie z realizacji Programu przedkładane przez Komisję wspólnie z Pełnomocnikiem Wójtowi w I kwartale 2023 r.,
- roczne sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 r. przygotowywane przez Komisję wspólnie z Pełnomocnikiem na podstawie ankiety PARPA-G1 i przedkładane przez Wójta Gminy do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu – Departament Ochrony Zdrowia i Przeciwdziałania Uzależnieniom w I półroczu 2023 r.

X. Ustalanie zasad wynagradzania, zwrotu kosztów podróży członków Komisji

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu za udział w pracach Komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości:

- a) 560,00 zł (brutto) dla Przewodniczącego Komisji, Wiceprzewodniczącego Komisji oraz Sekretarza Komisji;
- b) 450,00 zł (brutto) dla członków Komisji.

2. Członkom Komisji przysługuje dodatkowe wynagrodzenie z tytułu wyjazdów na szkolenia lub wyjazdów związanych z zadaniami realizowanymi przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii obliczane na zasadach określonych w *Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167)*.

3. Wysokość wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w pkt 1 ulega obniżeniu za każdą nieobecność członka Komisji:

- a) na posiedzeniu plenarnym – o 30%,
- b) na posiedzeniu Zespołów – o 20%,

c) na dyżurze w Punkcie Konsultacyjnym – o 20%

d) za brak udziału w innych czynnościach nie wymienionych powyżej, związanych z realizacją ustawowych zadań Komisji i zleconych przez Przewodniczącego Komisji - o 20%.

4. W przypadku, gdy członek Komisji w danym miesiącu nie uczestniczy w żadnym posiedzeniu, dyżurze i innych czynnościach związanych z realizacją ustawowych zadań i zleconych przez Przewodniczącego Komisji wynagrodzenie miesięczne nie przysługuje.

5. Podstawą do obniżenia wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w pkt 1 jest odnotowanie obecności w protokołach i listach obecności wykonywanych zadań, posiedzeń Komisji lub Zespołów oraz pełnionych dyżurów.

6. Podstawę wypłaty wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w pkt 1 członkom Komisji stanowi zestawienie obecności sporządzone w oparciu o listy obecności na posiedzeniach i dyżurach oraz innych czynnościach związanych z realizacją zadań Komisji, w tym zleconych przez Przewodniczącego.

7. Zestawienie podpisuje Przewodniczący Komisji, a w czasie jego nieobecności Wiceprzewodniczący Komisji.

8. Wypłata wynagrodzenia miesięcznego następuje z dołu, do 10-go dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym. Wynagrodzenie miesięczne wypłacane jest w kasie Urzędu Gminy w Kwilczu lub przelewem na wskazane przez członka Komisji konto bankowe.

Dział 851, Rozdział 85154	Działania	Koszty (zł)
§ 2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - Festyn Rodzinny „Postaw na rodzinę”	4.000,00
§ 3030	Zwrot kosztów podróży dla członków komisji	500,00
§ 4110	Składki na ubezpieczenie społeczne opiekunów świetlic środowiskowych	1.700,00
§ 4120	Składki na Fundusz Pracy opiekuna świetlic środowiskowych	300,00
§ 4170	Wynagrodzenia opiekunów świetlic środowiskowych (23 h tyg. x 4 tyg. x 10 m-cy x 35,00 zł brutto/h)	32.200,00
	Wynagrodzenia członków komisji (3 osoby x 560,00 x 12 m-cy + 3 osoby x 450,00 x 12 m-cy)	36.360,00
§ 4210	Prenumerata prasy	1.000,00
	Zakup materiałów papierniczych dla ZLU Charcice	1.000,00
	Zakupy do świetlic środowiskowych (m.in. materiały papiernicze i sportowe na zajęcia, art. spożywcze oraz inne wydatki związane z działalnością świetlic i organizowanymi przez nich wydarzeniami), zakupy związane z dofinansowaniem przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym na terenie gminy Kwilcz, zakupy dotyczące funkcjonowania punktu konsultacyjnego oraz pozostałe zakupy związane z realizacją Programu	6.720,00
§ 4300	Wynagrodzenie specjalisty psychoterapii uzależnień	7.200,00
	Wynagrodzenie specjalisty psychoterapii uzależnień	2.400,00
	Szkolenia członków komisji	3.000,00
	Usługi związane z dofinansowaniem przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym na terenie gminy Kwilcz	5.600,00
	Przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach	5.000,00
	Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych	2.200,00
§4360	Abonament telefonu członków GKRPAiN	360,00
§ 4390	Opinie biegłych w przedmiocie uzależnień	2.160,00
§ 4430	opłaty sądowe	300,00
		112.000,00

Uzasadnienie

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119). Ustawa ta zobowiązuje gminę do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ww. ustawy realizacja zadań, o których mowa wyżej jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok jest niezbędne dla realizacji określonych w nim celów wychodzących naprzeciw istotnym problemom społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki uzależnień.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.